

Формування пошукових запитів для опрацювання інформації у геоінформаційних системах

Хміль Ірина

Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, 79013, вул. Митрополита Андрея Шептицького, 3, кімната 523, E-mail: i_ruba@yahoo.com

Considered queries formation that will help in getting the most relevant results when searching for geographical objects, including text and graphic information about them.

Ключові слова – пошуковий запит, географічні об’єкти, геоінформаційні системи, опрацювання інформації.

I. Вступ

Найчастіше, коли постає питання пошуку потрібного географічного об’єкту (ГО), введення точних координат або навіть інформація про його приблизне розташування у геоінформаційних системах для пересічного користувача є складним завданням. Також постає питання правильної назви такого об’єкту, оскільки при перекладі чи транслітерації на рідну мову існують відмінності з оригінальною назвою. Для вирішення такої задачі пропонуємо схему попереднього аналізу ГО та формування запиту для пошуку релевантної інформації в геоінформаційних системах.

II. Аналіз інформації про географічний об’єкт

Результати пошуку у геоінформаційних системах, доступ до яких можна отримати в мережі Інтернет, є більш релевантними до початкового запиту користувача, ніж використання загальних пошукових машин. Ймовірність і швидкість знаходження потрібної інформації зростає, оскільки інформація в таких системах є вже тематично відсортованою, порівняно з тим, що в звичайних пошукових системах результат може й не мати відношення до шуканого географічного чи туристичного об’єкту.

Перед початком пошуку відповідного географічного об’єкту потрібно відповісти на такі питання:

- Чи відомо приблизне розташування об’єкту?
- Який тип об’єкту потрібно знайти?
- Як буде виглядати назва при транслітерації на латинський алфавіт (при ймовірності того, що оригінальна назва відображається ієрогліфами, арабським алфавітом і т.п.)?

Знання про розташування може допомогти тоді, коли однакові або близькі за звучанням/написанням назви визначають ГО, що розташовані на різних материках (штат Джорджія і країна Грузія англійською мовою є однаковими в написанні); коли однакову назву мають різні типи ГО (храм Мюнстер, м.

Фрайбург і містечко Мюнстер у Німеччині); коли є однакова назва населених пунктів, навіть в межах однієї держави (обласний центр Миколаїв, місто Миколаїв, Львівська область).

Визначення типу об'єкту допоможе при виборі геоінформаційної системи, оскільки більшість з них напрямлені на пошук географічних одиниць, а не певних будівель чи інших об'єктів, зокрема туристичних.

Питання транслітерації власних назв і топонімів при інформаційному пошуку стоїть гостро. Кожна мова з нелатинським алфавітом має свої правила транслітерації на латинський. Також майже неможливим є знання всіх варіантів власних назв у мовах з латинським алфавітом, наприклад, Львів – англ. – Lviv, пол. – Lwow. Коли трапляється, що користувач не знає точної транслітерації, і є ще декілька власних назв зі зміною якої-небудь букви, потрібно повернутись до відповідей на попередні питання.

Відповіді на сформовані запити мають відповідати таким характеристикам: точність, актуальність.

Точність обумовлюється знаходженням інформації про відповідний ГО у випадку, коли конструкція запиту вміщує в собі два і більше слів. Наприклад, при введенні назви New York ми отримаємо саме місто Нью-Йорк, а не ГО, які містять в собі слова «New» і «York» - New Orleans, New Zealand, York.

Актуальність у випадку пошуку ГО стосується текстового опису, а також тоді, коли потрібно отримати інформацію про об'єкт туристичного призначення (музей, готель, ресторан), яка змінюється частіше.

ВИСНОВОК

Наведений вище аналіз пришвидшує пошук потрібного ГО, тобто зменшує кількість нерелевантних відповідей на пошуковий запит. Також користувач має знати, яку інформацію про ГО він хоче отримати, відповідно до цього обрати геоінформаційну систему. Більшість таких систем у вільному доступі мають базову інформацію, тому для отримання розширеної варто використовувати інші довідкові сервіси – електронні енциклопедії, спеціалізовані ресурси, тематичні статті.

Література

1. Транслітерація [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Транслітерація>. – 22.03.2012.
2. Думанський, Н.О. Інтелектуальна система пошуку та збирання інформації з тематичних веб-ресурсів / Н.О. Думанський, О.В. Марковець // Інформаційні системи та мережі. – Л. : Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2009. – С. 101-106.